

Overgenomen aanbevelingen uit Rekenkamerrapporten 2019-heden

Inhoudsopgave

Beleid dat hout snijdt. Onderzoek naar beleid, uitvoering en communicatie rondom het vellen van houtopstand (december 2019).....	1
Vensterscholen. Het onderhoud van een concept (oktober 2020).....	2
De gemeente als bewindvoerder. Een analyse van maatschappelijke kosten en baten (februari 2021).....	2
Navolgingsonderzoek informatievoorziening over uitvoering van en sturing op de WMO-taken (maart 2021).....	3
Weten waar Abraham de mosterd haalt. Subsidieverwerving door de gemeente Groningen (april 2021).....	4
In de ban van de Ringweg. Onderzoek naar de informatievoorziening over de Aanpak Ring Zuid (februari 2022).....	4

Beleid dat hout snijdt. Onderzoek naar beleid, uitvoering en communicatie rondom het vellen van houtopstand (december 2019)

1. Zet (nog) meer in op het verbeteren van de kwaliteit van bomen (vergroten kroonvolume en verbeteren ondergrond) en laat niet het aantal stammen (de kwantiteit) leidend zijn.
2. Besef en erken (meer) dat doelen strijdig met elkaar kunnen zijn en houd daar met het stellen van doelen rekening mee.
3. In het beleid (meer) ruimte creëren opdat maatwerkoplossingen gerealiseerd kunnen worden. Nadeel kan zijn dat dat er meer bezwaren ingediend zullen worden. Dit nadeel kan in belangrijke mate worden ondervangen door te zorgen voor een adequate communicatie met betrokkenen.
4. Overweeg wat de lokale regelgeving betreft een gebiedsgerichte benadering: differentiatie in regelgeving bevordert gewenst maatwerk en de doeltreffendheid. Dus regels die per gebied van elkaar verschillen wanneer daar grond voor is. De binnenstad is een andere omgeving dan een buitenwijk en een buitenwijk verschilt weer van het buitengebied. En ook verschillen de wijken aan de rand van de stad van elkaar.
5. Heb aandacht voor een adequate personele formatie (en achtervang) voor de vergunningverlening en draag zorg voor een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en afdoende coördinatie-afspraken.
6. In de ontwerpfasen van ruimtelijke projecten 'groen' en bomen vanaf het begin (laten) meenemen in het planproces en deze niet het sluitstuk laten zijn van een ontwikkelingstraject.
7. Biedt maatwerk voor inpassing en/of compensatie voor spontaan opgekomen bomen en andere houtopstand bij ontwikkeling van terreinen waar zich dat voordoet.
8. Wees flexibeler waar mogelijk door bij vergunningprocedures te beoordelen of er bijzondere omstandigheden zijn om gemotiveerd van het beleid af te wijken (toepassing van art. 4.84 van de Algemene wet bestuursrecht).
9. Besteed nog meer aandacht aan zorgvuldige afwegingen bij projectplannen met oog voor behoud van bomen, zodat niet onnodig weerstand wordt opgeroepen.
10. Betrek de provincie bij de relevante overlegplatformen. Er is vanuit de gemeente overleg met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Groninger Landschap. Echter, de gemeente heeft ook met provinciaal natuurbeleid te maken buiten het bebouwd gebied binnen de gemeentegrens. Aangeraden wordt om ook met de provincie structureel overleg te hebben en deze te betrekken in een van de reeds aanwezige overlegplatformen. Ook bij het opstellen van een nieuwe groenvisie is het raadzaam de provincie hierin te betrekken.
11. Aanbevolen wordt voor specifieke projecten (criteria nader te bepalen) een adviescommissie in te stellen met experts en betrokken inwoners (vertegenwoordigers van belangenorganisaties). Door vanuit een andere invalshoek te kijken kunnen in een dergelijk overleg alternatieven op tafel komen die anders niet besproken of weinig kansrijk zouden zijn.
12. Communicatie in een vroegtijdig stadium van projectontwikkeling met omwonenden en groeperingen kan "gedoe" in een later stadium voorkomen. Belangrijk is in de communicatie te betrekken wat het doel van het project is, welke afwegingen zijn gemaakt om te komen tot de projectkeuzes, de voor- en nadelen van alternatieven en welke scenario's aan de orde zijn met betrekking tot het vellen van houtopstand.
13. Neem altijd de regie bij de communicatie, ook al ligt er verantwoordelijkheid voor planvorming bij een externe partij. Wanneer de uitvoering van een project bij derden ligt is deze partij verantwoordelijk voor de communicatie met de omgeving. Indien er echter problemen zijn, wordt de gemeente hier wel op aangesproken. De gemeente zou meer de regie moeten nemen over de communicatie daar waar derden daar verantwoordelijk voor zijn.
14. Verbeter de toegankelijkheid van (informatie over) verleende vergunningen voor derden: draag bij gewenste inzage zorg voor digitale beschikbaarheid (toezending op verzoek of publicatie van de vergunning met weglating van persoonsgegevens).
15. Wanneer met omwonenden overleg gepleegd wordt over (mogelijk) verwijderen en vervangen van bomen dan ook desgewenst partijen ter ondersteuning van de bewoners uitnodigen. Op die

manier wordt de schijn vermeden dat de gemeente te veel oog heeft voor het realiseren van een bepaalde ontwikkeling en te weinig oog voor het belang van de bomen.

16. Ontwikkel een kader waaraan kwaliteit en beleving (van bomen) kunnen worden getoetst.
17. Vraag als gemeenteraad om jaarlijks (en waar gewenst ook tussentijds) te worden voorzien van gegevens die kunnen bijdragen aan het monitoren van doelstellingen.
18. Breng informatie over bomen (inventarisatie, beleid, onderhoud, voorgenomen kap met gemaakte afwegingen, etc.) op overzichtelijke wijze bijeen op de gemeentelijke website (zoals de gemeente Utrecht). Dit bevordert begrip voor maatregelen en afwegingen. Draag daarbij zorg voor een 'bomenkaart'.
19. Controleer op basis van gestelde kaders, schakel van incidentele situaties naar (debat over) gewenste structurele versterking van kaders voor beleid, uitvoering, participatie en/of communicatie.
20. Maak bij aangenomen moties concrete afspraken over termijn van (tussen)rapportage over de uitvoering ervan door het college en bewaak die termijn.

Vensterscholen. Het onderhoud van een concept (oktober 2020)

1. Werk aan een eenduidige uitleg van het concept Vensterschool, in de eerste plaats binnen de gemeente zelf, en versterk het contact met de schoolbesturen over de invulling van dat concept.
2. Besteed aandacht aan de uitstraling die een Vensterschool, gezien zijn functie, moet hebben als 'visitekaartje' binnen de wijk. Die uitstraling is meer dan de staat van onderhoud.
3. Vergroot het bewustzijn dat de gemeente een verantwoordelijkheid draagt voor het meerjarig onderhoud en de verduurzaming van schoolgebouwen, ook als deze niet in eigendom zijn van de gemeente.
4. Treed in overleg met de schoolbesturen over de vraag waar de behoeftes en (financiële) mogelijkheden liggen ten aanzien van het meerjarig onderhoud en de verduurzaming van de Vensterschoolgebouwen. Op basis daarvan kan een betere inschatting worden gemaakt van benodigde (financiële) middelen voor de middellange en lange termijn.
5. Kom tot een vaste cyclus van toezicht op het onderhoud van de gebouwen waarvoor de schoolbesturen verantwoordelijk zijn door (bijvoorbeeld) elke 3 jaar alle scholen te bevragen op financiële middelen in relatie tot MJOP's en maatregelen omtrent duurzaamheid. Dat kan een basis zijn om gezamenlijk de gestelde beleidsdoelen te bereiken.

De gemeente als bewindvoerder. Een analyse van maatschappelijke kosten en baten (februari 2021)

1. *Evalueren en tussentijds terugkoppelen aan de raad*
Maak als raad duidelijke afspraken over periodieke rapportage ten aanzien van de uitvoering van het nieuw vastgestelde beleid en laat dat niet ondersneeuwen in reguliere periodieke rapportages. Maak bij het vaststellen van nieuw beleid afspraken over het evalueren daarvan. Op die manier kan de P&C cyclus gesloten worden.
2. *Risico analyse in raadsvoorstellen*
In raadsvoorstellen met betrekking tot bezuinigingen expliciet een risicoanalyse opnemen en aangeven wat de consequenties kunnen zijn voor de beoogde doelstellingen als deze risico's zich voordoen. Daarnaast zodanige afspraken met college maken dat de raad de mate waarin beoogde doelstellingen worden gerealiseerd, kan bewaken.
3. *Stem van de cliënten*
Geef cliënten een platform waar zij mee kunnen praten over de dienstverlening met betrekking tot schuldhulpverlening. Betrek hier ook ex-clieñten bij, zij zijn immers de ervaringsdeskundigen en kunnen vanuit die positie informatie leveren wat voor hen wel goed werkte en wat niet. Praat niet alleen over de cliënten maar vooral ook met hen!

4. *Stuurinformatie op productieniveau GKB versterken*
Binnen de GKB is heel veel informatie beschikbaar op cliëntniveau. Deze informatie zou voor een deel gebruikt kunnen worden om meer stuurinformatie op productniveau en cliëntstromen te ontwikkelen.
5. *Samenwerken met private bewindvoerders*
Het belang van een goede samenwerking met private bewindvoerders wordt door de gemeente onderkend. Sta open voor andere vormen van samenwerking dan de huidige en gebruik daarbij de ervaringen in andere gemeenten. Voorbeelden daarvan zijn in bijlage 7 opgenomen.
6. *Inzetten op preventie van schulden*
Om te voorkomen dat inwoners in bewind terecht komen, wordt door de gemeente al ingezet op preventie van schulden. De invoering van vroeg signalering per 1-1-2021 helpt hierbij. Bekijk hoe in Groningen daar nog extra op kan worden ingezet door zowel het voorliggend veld in de gemeente in te schakelen, zoals de Wij-teams en welzijnsorganisaties, maar ook voorlichting en informatie bij andere partijen in het netwerk en voorlichting te geven aan werkgevers.
7. *Lijst aanbieders bewind door rechtbank*
Om grip te krijgen op de kwaliteit van aanbieders van beschermingsbewind zouden met de rechtbank gesprekken gevoerd kunnen worden, om een lijst van aanbieders op te stellen om zo de kwalitatief slechte en goede aanbieders van bewind in zicht te krijgen. Ook de private bewindvoerders die goed hun werk doen hebben hier een belang bij.

Navolgingsonderzoek informatievoorziening over uitvoering van en sturing op de WMO-taken (maart 2021)

- a. Blijf gericht op de (samengestelde) aanbevelingen uit voorgaande rapportages, met name voor wat betreft de focus op het doelbereik en de maatschappelijke effecten (raad en college).
- b. Heroverweeg en herformuleer op gezette tijden het beleid en de daarop gebaseerde doelen; doe dat zoveel mogelijk op praktische wijze zonder uitgebreide beleidsnota, maar wel met een debat over te maken (politieke) keuzes (college en raad).
- c. Definieer als raad de eigen informatiebehoefte; zorg voor meer duiding en voor meerjarige informatie, zodat trends kunnen worden herkend (college).
- d. Richt je als raad meer op het 'wat' (bereiken we) en minder op het 'hoe' (bereiken we dat).
- e. Draag als raad zelf zorg voor versterking van de eigen positie, overweeg de volgende suggesties die daaraan bij kunnen dragen:
 - regisseer zelf een programma om regelmatig het gesprek aan te gaan met college, uitvoerders en doelgroepen over hoe het beleid en de uitvoering in de praktijk uitwerken en wat de maatschappelijke effecten en resultaten van het beleid zijn;
 - bezie welke (deel)thema's voor de raad nuttig zijn om door middel van dergelijke gesprekken aandacht aan te besteden;
 - vraag als raad om (meer) ondersteund te worden door de griffie bij het definiëren van de eigen informatiebehoefte en het regelen van het voorgaande;
 - vraag het college de raad in kennis te stellen van de adviezen van de (nieuwe) 'Adviesgroep sociaal domein';
 - vorm een 'verkenners-groep' of wijs 'rapporteurs' aan (enkele raadsleden) die met ondersteuning van griffie en organisatie voor de raad informatie verzamelen en duiden, daarover aan de raad rapporteren en voorstellen doen hoe op de informatie te reageren. Zij kunnen bijvoorbeeld ook gesprekken met het college voorbereiden;
 - draag zorg voor het borgen van afspraken die gericht zijn op versterking van de positie van de raad (zoals overgenomen aanbevelingen uit rekenkameronderzoek) bij de overgang van een raadsperiode.

Weten waar Abraham de mosterd haalt. Subsidieverwerving door de gemeente Groningen (april 2021)

1. A Maak bewuste, strategische beleidskeuzes met betrekking tot het subsidieverwervingsbeleid. Enerzijds geeft dit duidelijkheid richting de ambtelijke organisatie en inzicht voor de gemeenteraad, anderzijds biedt het mogelijkheden om te verbeteren.
1. B Het is aan te bevelen om bij een dergelijk beleid ook verder te kijken dan subsidies alleen. Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat er in de praktijk ook vele andere publiek-private financieringsmogelijkheden zijn, waarbij dezelfde aspecten (lobby, doelen, netwerk, et cetera) een belangrijke voorwaardelijke rol spelen.
2. Betrek de gemeenteraad actief bij het subsidieverwervingsbeleid van de gemeente Groningen. Er wordt jaarlijks voor projecten subsidie verworven waarmee direct een bijdrage wordt geleverd aan de beleidsdoelen.
3. Zorg voor een gestructureerd overzicht van alle subsidies die de gemeente Groningen verwerft, maar neem de hoeveelheid subsidie die wordt verworven niet als belangrijkste doelstelling van het subsidieverwervingsbeleid.
4. Verken, met de kennis en ervaringen vanuit de Europastrategie, de mogelijkheden om voor de nationale en regionale subsidies een goed werkbaar strategie te ontwikkelen. Benut hierbij de kennis, expertise en lessons learned van de medewerkers die betrokken zijn bij de Europastrategie en/of Europese subsidies. Continueer de goede samenwerking met de (noordelijke) partners en onderzoek de wenselijkheid en noodzaak voor meer structurele overleggen, naast of samen met de provincie Groningen, met de meest natuurlijke samenwerkingspartners om de effectiviteit te verhogen.
5. Bundel de kennis en de benodigde vaardigheden om subsidieaanvragen succesvol te laten verlopen in één organisatieonderdeel (subsidieloket). Kijk of dit mogelijk is door intern de aanwezige capaciteit slimmer te organiseren. Professionaliseer op deze manier vooral de procesmatige kant van de subsidieverwerving: de aanvragen, de administratie inclusief het bewaren van overzicht en de verantwoording.
6. Stimuleer de uitwisseling van kennis en ervaring, zowel tussen proces (subsidieloket) en inhoud (beleid), als tussen beleidsmedewerkers onderling over mogelijkheden van subsidies. Aanvragen die (net) niet passen binnen een domein kunnen wellicht wel passen in een ander domein of zijn zo integraal dat ze net overal buiten dreigen te vallen. Door beter samen te werken kunnen extra subsidies worden binnengehaald waar meerdere beleidsafdelingen baat bij hebben.

In de ban van de Ringweg. Onderzoek naar de informatievoorziening over de Aanpak Ring Zuid (februari 2022)

1. Leg afspraken vast over de informatievoorziening van grote projecten (suggesties hiervoor zijn te vinden in het rapport);
2. Optimaliseer de besluitvorming over Wob-verzoeken (en verzoeken op basis van de aanstaande Wet open overheid) zodanig dat ten minste de wettelijke termijn in alle gevallen wordt gehaald. Het verdagen van de beslissingstermijn dient bij het afhandelen van Wob-verzoeken (en verzoeken op basis van de aanstaande Wet open overheid) uitzondering te zijn en geen regel;
3. Zorg ten aanzien van Wob-verzoeken (en verzoeken op basis van de aanstaande Wet open overheid) voor een goede implementatie van het informatiebeleid in de praktijk. Verwerk Wob-verzoeken (en verzoeken op basis van de aanstaande Wet open overheid) overeenkomstig wet- en regelgeving. Leg informatie over de verzoeken op een navolgbare wijze vast zodat deze beschikbaar, vindbaar, toegankelijk en interpreteerbaar is en aansluit bij de vereisten vanuit de wet- en regelgeving;